

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΥΤΙΝΑΣ

Συμπληρώνονται εφέτος 205 χρόνια από τότε που ιδρύθηκε το σημαντικότερο πνευματικό κέντρο της Βυτίνας. Οι Βυτιναίοι διαχρονικά υπήρξαν φιλομαθείς και ευαίσθητοι απέναντι σε ό,τι είχε σχέση με την πνευματική καλλιέργεια και την πρόοδο. Εξαιτίας του χαρακτηριστικού αυτού ο τόπος μας ήταν από τους πρώτους σε ολόκληρη την Πελοπόννησο, που στα δύσκολα και σκοτεινά χρόνια της Τουρκοκρατίας φρόντισε να ιδρυθεί με πρωτοβουλία των κατοίκων σχολείο στα πλαίσια του οποίου ιδρύθηκε και λειτούργησε η βιβλιοθήκη.

Η πάλαι ποτέ διαλάμπασα σχολή της Βυτίνας, που τόσο πολλά πρόσφερε στην καλλιέργεια και συντήρηση του Ελληνικού πνεύματος στα δύσκολα χρόνια της σκλαβιάς και τόσους διάσημους πνευματικούς άνδρες έβγαλε, ιδρύθηκε στις αρχές του 18^{ου} αιώνα (γύρω στα 1710). Επόμενο ήταν να αναζητηθούν βιβλία, τα οποία θα συνέβαλλαν περισσότερο στην εκπαίδευση και μόρφωση των μαθητών. Εάν σήμερα θεωρείται δύσκολο έργο η δημιουργία μιας βιβλιοθήκης και η παράλληλη συγκέντρωση βιβλίων, αντιλαμβάνεστε πόσο δύσκολο ήταν τα χρόνια εκείνα. Όμως αυτό δεν πτόησε τους φιλοπρόοδους Βυτιναίους, οι οποίοι κατέβαλλαν προσπάθειες και απευθύνθηκαν σε απόδημους πατριώτες τους για την αποστολή βιβλίων. Οι ενέργειες αυτές έγιναν περισσότερο συντονισμένες, όταν μετά το 1804 εξεδόθη από τον τότε Πατριάρχη Καλλίνικο σιγίλιο για την αναγνώριση και κατοχύρωση της σχολής της Βυτίνας, στην οποία ορίσθη οκταμελής επιτροπή διοίκησης από πέντε Βυτιναίους διαμένοντας εδώ τους αείμνηστους Αθανάσιον Μαλεβιτόπουλον, Παναγιώτη Παπαθεοδωρόπουλον, Αναστάσιον Νικολόπουλον, Ιωάννη Αλεβιζόπουλον και Ευθύμιον Ταμπακόπουλον και τρεις Βυτιναίους διαμένοντας στην Κωνσταντινούπολιν τους Κωνσταντίνο Παπαρρηγόπουλον, Γεώργιον Ταμπακόπουλον και Ιωάννη Βαρβάτη.

Η εφορεία αυτή της σχολής και ιδιαίτερα οι ντόπιοι Βυτιναίοι συνέχισαν τις προσπάθειες δημιουργίας βιβλιοθήκης, που θα βοηθούσε ισχυρώς τους μαθητές. Οι προσπάθειες απέδωσαν καρπούς ελάχιστα χρόνια μετά και στην έκκληση ανταποκρίθηκε ο σπουδαίος Βυτινιώτης πνευματικός άνδρας, που διέμενε στο Λιβόρνο της Ιταλίας και έχαιρε μεγάλης εκτίμησης στους πνευματικούς κύκλους της χώρας αυτής. Αυτός ήταν ο ιερομόναχος Άνθιμος Παπαρρηγόπουλος, ο οποίος το 1807 έσπευσε να δωρίσει στη σχολή της Βυτίνας ολόκληρη τη βιβλιοθήκη του, η οποία αποτελείτο από σημαντικά έργα θεολογικού και ιστορικού περιεχομένου αλλά και σπουδαίες εκδόσεις Αρχαίων Ελλήνων και Λατίνων συγγραφέων.

Η δωρεά αυτή του σπουδαίου Βυτιναίου είναι και ιδρυτική πράξη της βιβλιοθήκης και για το λόγο αυτό ο Άνθιμος Παπαρρηγόπουλος θεωρείται από όλους ως ο ιδρυτής της. Τα βιβλία τοποθετήθηκαν σε δωμάτιο στο οίκημα της σχολής και μπορούσαν να χρησιμοποιούνται από τους μαθητές. Παραγωγική χρήση έκαναν και οι δάσκαλοι της σχολής τα προεπαναστατικά χρόνια Παρθένιος και Δανιήλ Γαβραίοι.

Η Ελληνική επανάσταση του 1821 αναστάτωσε τη λειτουργία των σχολών, όπου αυτές λειτουργούσαν, και επηρέασαν άμεσα τις υπάρχουσες βιβλιοθήκες. Το ίδιο έγινε και με τη βιβλιοθήκη του τόπου μας. Πολλά βιβλία διατέθηκαν για το δέσιμο φυσεκιών, ενώ άλλα χάθηκαν κατά τις μεταφορές τους. Η συγκινητική ευαισθησία των Βυτιναίων απέναντι στη βιβλιοθήκη του τόπου τους και η μεγάλη προσπάθεια διαφύλαξής της φαίνεται στη δύσκολη περίοδο της επιδρομής του Ιμπραήμ και της ολοκληρωτικής καταστροφής της Βυτίνας. Ενώ όλοι έτρεχαν να σωθούν και κρύβονταν σε σπηλιές και σε άβατα μέρη δεν

άφησαν τη βιβλιοθήκη στο έλεος του Αιγύπτιου. Τη μετέφεραν στο μοναστήρι της Κερνίτσας και την έκρυψαν στα βράχια και τις σπηλιές της περιοχής. Έτσι αρκετά από τα βιβλία διεσώθησαν, παρόλο που η Βυτίνα κήκε και ξεθεμελιώθηκε κατ' επανάληψη από τους Αιγύπτιους.

Μετά την απελευθέρωση και συγκεκριμένα το έτος 1828 αμέσως μόλις έλαβε υπόσταση το νέο Ελληνικό κράτος πρώτον μέλημα ήταν η ανοικοδόμηση της σχολής και μαζί με αυτήν η ανασυγκρότηση της βιβλιοθήκης ή τουλάχιστον ό,τι απέμεινε από αυτή. Η επιτροπή ανοικοδόμησης της σχολής αποτελούμενη από τους Δ. Ταγκόπουλον, Συμεών Περδικάρη και Κωνσταντίνον Ταμπακόπουλον διεξήγαγε εράνους για τη σχολή, αλλά έστειλε και επιστολές σε όλους όσους μπορούσαν να στείλουν βιβλία, Βυτιναίους και μη. Στο κάλεσμα αυτό ανταποκρίθηκαν και πολλοί μη Βυτιναίοι και σε αυτό συνέβαλλε η φήμη της Βυτίνας και της σχολής της. Κατ' αρχήν από τους Βυτιναίους ανταποκρίθηκαν οι αδελφοί Οικονομίδη Βασίλειος και Κων/νος με 50 τόμους βιβλίων για το λόγο αυτό θεωρούνται και συνιδρυτές. Αργότερα ο νομοδιδάσκαλος Βασίλειος καθηγητής και πρύτανης του Παν/μιου Αθηνών έστειλε στη βιβλιοθήκη με ιδιόχειρη αφιέρωση όλα τα Πανεπιστημιακά του συγγράμματα. Αυτή η συγκλονιστική ιδιόχειρη αφιέρωση περιλαμβάνεται στο φετινό ημερολόγιο του συλλόγου των απανταχού Βυτιναίων, που είναι αφιερωμένο στην ιστορική βιβλιοθήκη του τόπου μας.

Επίσης δωρητές υπήρξαν οι Βυτιναίοι Κων/νος Βαρβάτης που προσέφερε 180 τόμους βιβλίων, ο Π. Ταγκόπουλος (πατέρας του μετέπειτα εκδότη του λογοτεχνικού περιοδικού ΝΟΥΜΑΣ) 82 τόμους, ο δάσκαλος της σχολής Γ. Τσαφολόπουλος (ο δεινός Γεώργιος κατά Παπαζαφειρόπουλον) ολόκληρη τη βιβλιοθήκη του από 181 τόμους. Οι αδελφοί Παπαρρηγόπουλοι Κων/νος και Πέτρος τα πανεπιστημιακά τους συγγράμματα από 24 τόμους. Ο ιερομόναχος Βησσαρίων Λάσκαρης 40 τόμους, ο Κ. Λαμπρινόπουλος 25 τόμους και ολόκληρη τη σειρά του περιοδικού ΠΑΝΔΩΡΑ που εξέδιδε ο μεγάλος Βυτιναίος ιστορικός Κων/νος Παπαρρηγόπουλος. Ο Δ. Θεοφιλόπουλος 18 τόμους, ο ιερομόναχος Γερμανός Σταύρου 12 τόμους και ο Σταύρος Χαμεζόπουλος 11 τόμους. Ο δήμαρχος Βυτίνας και μετέπειτα βουλευτής Κ. Λαμπρινόπουλος τα πρακτικά της βουλής έξι περιόδων. Τέλος ο κορυφαίος των πνευματικών ανθρώπων της Βυτίνας αρχιμανδρίτης και σχολάρχης της σχολής Παναγιώτης Παπαζαφειρόπουλος 90 τόμους. Μνημονεύουμε, έστω και αν αυτό είναι κουραστικό, για χάριν της ιστορικής αλήθειας αυτούς που συνετέλεσαν στην δημιουργία και τον εμπλουτισμό της ολόκληρο τον 19^ο αιώνα.

Υπήρξαν όμως και πολλοί μη Βυτιναίοι που ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα της προσφοράς βιβλίων όπως ο Αναστάσιος Μανάκης εκατό τόμους και βιβλία σπάνια όπως η «Βυζαντίς». Η δωρεά αυτή έγινε με την επέμβαση του Π. Ταγκόπουλου. Ο εκδότης της εφημερίδας «Εμπρός» Καλαποθάκης με την επέμβαση του σχολάρχη Παπαζαφειρόπουλου απέστειλε το εκδιδόμενο από αυτόν περιοδικό «Αστέρας της Ανατολής». Σπουδαίοι επίσης μεγάλοι δωρητές υπήρξαν ο τότε βουλευτής και Υπουργός Βασίλειος Νικολόπουλος με 120 τόμους, ο ιατρός Ιωάννης Πύρλας 25 τόμους, ο σπουδαίος ιστορικός Ιωάννης Φιλήμων ολόκληρο το έργο του για την Ελληνική επανάσταση. Ο μεγάλος Ηπειρώτης ευεργέτης Κωνσταντίνος Πατρινός 100 τόμους. Ακόμα ο εθνικός ευεργέτης Γρηγόριος Μαρασλής (ο δημιουργός των γνωστών σχολείων της Αθήνας) απέστειλε σειρά βιβλίων κατόπιν επιστολής του Παπαζαφειρόπουλου. Αλλά και ο πρωθυπουργός Θεόδωρος Δεληγιάννης ανταποκρινόμενος στην έκκληση των προσωπικών του φίλων όπως του δημάρχου Λαμπρινόπουλου και του σχολάρχη Παπαζαφειρόπουλου απέστειλε τόμους της Ελληνικής νομοθεσίας.

Με την ευκαιρία αυτή να τονίσουμε ότι η Βυτίνα στο τέλος του 19^{ου} αιώνα είχε τόσο σημαντικές προσβάσεις στον πολιτικό κόσμο της Ελλάδας, ώστε ο πρωθυπουργός Θεόδωρος Δεληγιάννης πολλές φορές παρενέβη υπέρ αυτής με κορύφωση των παρεμβάσεων την ανέγερση της Τριανταφυλλιδείου σχολής το 1894.

Βέβαια από κάποιο σημείο και μετά και ιδιαίτερα τις πρώτες δεκαετίες του εικοστού αιώνα υπήρξε κάποια μορφή αδράνειας γύρω από τις δωρεές προς τη βιβλιοθήκη με χαρακτηριστική περίπτωση τη σπουδαία βιβλιοθήκη του Νικολάου Βάρβογλη, η οποία δωρίθηκε στη Βυτίνα, αλλά ουδείς ενδιαφέρθηκε να την παραλάβει με αποτέλεσμα να διαρπαγεί μετά το θάνατό του.

Οι δωρεές συνεχίστηκαν και τα τελευταία χρόνια και θα μνημονεύσουμε τους σπουδαιότερους μεταξύ των οποίων ο αείμνηστος Παναγιώτης Παπαηλίου παλαιός πρόεδρος του συλλόγου των απανταχού Βυτιναίων, ο σπουδαίος λαογράφος και ερευνητής δάσκαλος Λεωνίδα Αναγνωστόπουλος, ο Αθανάσιος Λαμπρόπουλος με δεκάδες τόμους βιβλίων δικών του και άλλων, ο Στέφανος Βέρροιος με αρκετούς τόμους νομικών βιβλίων και τελευταία ο σπουδαίος Βυτινιώτης γιατρός Ανδρέας Καπογιαννόπουλος, ο οποίος άφησε εντολή στη διαθήκη του να προσφερθούν από τη βιβλιοθήκη του 180 τόμοι κάτι το οποίο και πραγματοποιήθηκε από τους κληρονόμους του.

Όσο και αν φαίνεται κουραστικό πρέπει σε μια εκδήλωση όπως η σημερινή να γίνει αναφορά στους μεγάλους δωρητές της βιβλιοθήκης ως απόδοση φόρου τιμής αλλά και να αντιληφθούν οι ακροατές το μεγάλο αγώνα που έγινε από τους παλαιούς σπουδαιούς Βυτινιώτες για τη δημιουργία της και την υποχρέωση εμάς των μεταγενεστέρων για τη διαφύλαξή της.

Όμως το σπουδαίο αυτό πνευματικό ίδρυμα του τόπου μας εξαιτίας των πολλών περιπετειών που αντιμετώπισε κατά την διακοσιόχρονη πορεία του, είχε και τεράστιες απώλειες που οφείλονταν σε καταστροφές και διαρπαγές και επειδή γίνεται αναφορά στο ιστορικό παρελθόν πρέπει και αυτές να αναφερθούν. Όπως ειπώθηκε πιο πάνω η πρώτη απώλεια συνέβη κατά τη διάρκεια της επανάστασης είτε λόγω χρήσεως πολλών βιβλίων για την κατασκευή φυσεκιών, είτε κατά τη μεταφορά της στην περιοχή της Κερνίτσας και την τοποθέτησή τους μέσα σε βράχια.

Μετά την απελευθέρωση η βιβλιοθήκη στεγάστηκε πρόχειρα στο ίδιο παράπηγμα με τη σχολή και μετά την ανέγερση του κτιρίου τοποθετήθηκε σε ιδιαίτερο δωμάτιο χωρίς θήκες υπό την ευθύνη του εκάστοτε σχολάρχη, ο οποίος εν παρόδω τις πρώτες δεκαετίες μετά την απελευθέρωση από τους Τούρκους δεν ήταν Βυτιναίος και μικρή προσοχή έδινε για τη διαφύλαξή της. Ο αρχιμανδρίτης Παναγιώτης Παπαζαφειρόπουλος ανέλαβε τη διεύθυνση της σχολής και την ευθύνη της βιβλιοθήκης το 1856 και περιγράφει την κατάσταση της ως εξής «Μετατεθείς από τα Καλάβρυτα εύρον την σχολήν εις την εσχάτην παραλυσίαν και αθλιότητα, ότε και βιβλιοθήκη σχεδόν δεν υφίστατο». Στη συνέχεια συγκάλεσε συνέλευση των προεστών της Βυτίνας στους οποίους περιγράφει ως εξής την κατάσταση της βιβλιοθήκης. «Τα ολίγα βιβλία ερριγμένα (πεταμένα) φύρδην μίγδην σκωληκόβρυτα (γεμάτα σκουλίκια) και φωλέα μυών (ποντικιών) έχουν σχεδόν καταστραφεί». Ο Παπαζαφειρόπουλος αναλαμβάνει την αναδιοργάνωση και τον εμπλουτισμό της και επί της εποχής του μέχρι δηλ το 1900 η βιβλιοθήκη εμπλουτίζεται και αναδιοργανώνεται, αφού και ο δήμος Νυμφασίας με τον πολύ δραστήριο δήμαρχο και μετέπειτα βουλευτή Κωνσταντίνο Λαμπρινόπουλον κατασκεύασε και τοποθέτησε στο δωμάτιο της σχολής θήκη ξύλινη για την τοποθέτηση των βιβλίων. Ο ίδιος ο

Παπαζαφειρόπουλος καταγγέλει ότι κατά τη διετή απουσία του, διότι το 1870 μετετέθη στην Μεγαλόπολη και επέστρεψε στη Βυτίνα, δε βρήκε την περίφημη συλλογή της βιβλιοθήκης από διακόσια νομίσματα αργυρά, η οποία είχε κλαπεί. Η βιβλιοθήκη την περίοδο αυτή ακολουθεί στην πορεία και τις περιπέτειες της την πορεία του Παπαζαφειρόπουλου ως εκπαιδευτικού, ο οποίος απελύετο, μετατίθετο και επενήρχετο στη Βυτίνα για καθαρά πολιτικούς λόγους. Πάντως μέχρι του θανάτου του το 1908, την φρόντιζε προσωπικά ο ίδιος, δώρισε 90 τόμους βιβλίων και γνώρισε περίοδο ακμής και ανάπτυξης.

Μετά το θάνατο του Παπαζαφειρόπουλου η βιβλιοθήκη άρχισε να παρακμάζει, διότι δεν υπήρξε υπεύθυνος ή και αν υπήρχε ήταν μικρόν το ενδιαφέρον. Μετά την ίδρυση του Ελληνικού σχολείου και σχολαρχείου τις πρώτες δεκαετίες του εικοστού αιώνα μεταφέρεται εδώ και εκεί και κατά τη διάρκεια της Γερμανικής κατοχής ένα μέρος φυλάσσεται στο ναό του Αγίου Τρύφωνα και ένα μέρος στο κοινοτικό γραφείο. Τότε σημειώνονται και μεγάλες απώλειες σπανίων βιβλίων όπως το λεξικό του Σουίδα και άλλων, για να μη σας κουράσω με αναφορές. Παρόλο που από το 1954 υπάγεται στο Υπουργείο Παιδείας, η έλλειψη χώρου την οδηγεί σε μαρασμό, καταστροφές και απώλειες. Να πως περιγράφει την εικόνα της ο Ιστοριοδίφης Γεώργιος Χώρας. Να σημειώσω εδώ ότι η Βυτίνα οφείλει τα μέγιστα στο σπουδαίο αυτό ερευνητή, διότι μελέτησε, ταξινόμησε και έφερε στο φως το σπουδαίο αρχείο του Παπαζαφειρόπουλου, το οποίο σήμερα φυλάσσεται στη βιβλιοθήκη και είναι πολυτιμότερο για τον τόπο μας. Ο Χώρας λοιπόν γράφει επισκεπτόμενος τη βιβλιοθήκη το 1978. «Δυστυχώς η βιβλιοθήκη αυτή συνεχίζει και σήμερα υποτυπωδώς λειτουργούσα και δεν ευρίσκεται ζηλωτής τις εκπαιδευτικός ή κληρικός ως ο Παπαζαφειρόπουλος να την αναλάβει. Στεγάζεται και είναι εντελώς δύσχρηστος σε στενόν ισόγειον χώρον του κοινοτικού καταστήματος που δεν είναι δυνατή η ανεύρεσις βιβλίων.»

Η εικόνα αυτή ανησύχησε όλους τους Βυτιναίους και τους φορείς εκπροσώπησής τους με πρώτο το σύλλογο των απανταχού Βυτιναίων. Οι τότε πρόεδροι αείμνηστοι Χρήστος Αναγνωστόπουλος και Ηλίας Τριανταφύλλης απεδύθησαν σε μεγάλη προσπάθεια συγκέντρωσης χρημάτων για την επισκευή και αναπαλαίωση του κτιρίου της παλαιάς σχολής κορασίδων, το οποίο ήταν ιδιοκτησία του αρχιμανδρίτη Παπαζαφειρόπουλου και είχε δωρίσει στην Κοινότητα Βυτίνας για τη δημιουργία, όπως ειπώθηκε και πιο πάνω, πνευματικού κέντρου. Το έργο αποπερατώθηκε το 1987, στοίχισε 4.000.000 δρχ της τότε εποχής και τα εγκαίνια έγιναν στις 23 Αυγούστου του 87. Από τότε η βιβλιοθήκη στεγάζεται στον κατάλληλο χώρο και λειτουργεί σε συνθήκες ομαλότητας.

Και τώρα λίγα λόγια για την αξία της σε συνάρτηση με το περιεχόμενο και την ποσότητα των βιβλίων. Σε σχέση με τους υπάρχοντες τίτλους βιβλίων, οι οποίοι εγγίζουν τις 12.000 είναι από τις πλέον αξιόλογες επαρχιακές βιβλιοθήκες. Αυτό όμως δε σημαίνει ότι δε χρειάζεται διαρκής εμπλουτισμός, ο οποίος μπορεί να συντελεσθεί με τις προσφορές των πνευματικών ανθρώπων του τόπου και αυτών που μπορούν να αποστείλουν βιβλία. Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω δε λείπουν οι προσφορές. Χρειάζεται όμως όπου είναι δυνατόν να ενισχυθούν. Όσον αφορά την επιστημονική αξία των βιβλίων αυτή είναι πολύ μεγάλη. Όπως θα διαπιστώσει ο παραλήπτης του ημερολογίου του συλλόγου έχουν επιλεγεί και παρουσιάζονται οι πλέον χαρακτηριστικές, θα τονίσω δε δύο πράγματα για την αξία του περιεχομένου της. Το πρώτο είναι τα λόγια του αναφερθέντος πιο πάνω ερευνητή και ιστορικού Γ. Χώρα. Έγραψε λοιπόν μετά την επίσκεψή του σε αυτήν. « Η βιβλιοθήκη είναι αξιόλογη με τη σειρά Μαρασλή, τους τόμους νομοθεσίας, δωρεά του πρωθυπουργού Θ. Δεληγιάννη, τα παλαιά λεξικά, τις σπάνιες εκδόσεις, την πολύτιμη σειρά Βυζαντινών συγγραφέων της Βόννης, και αρκετούς αξιόλογους χειρόγραφους κώδικες.». Ο σημερινός

επισκέπτης μπορεί να σταθεί σε δύο σημαντικά έργα. Στην έκδοση των έργων του Πλάτωνα του 1578 και στο πεντάτομο έργο του μεγάλου γιατρού της αρχαιότητας Γαληνού του Περγαμηνού στην έκδοση της Βασιλείας του 1538.

Για την τοπική ιστορία όμως η σημασία του περιεχομένου της βιβλιοθήκης είναι πολύ μεγάλη. Σε αυτή σώζεται το αρχείο του σχολάρχη Παπαζαφειρόπουλου. Και μόνο η ύπαρξη αυτού του πολύτιμου αρχείου δίνει τεράστια σημασία σε αυτήν. Η Βυτίνα μπορεί να θεωρεί τον εαυτό της ευτυχή, διότι λίγο πριν καταστραφεί το πολύτιμο αυτό αρχείο βρέθηκε ο σπουδαίος μελετητής Γ. Χώρας ο οποίος το επεξεργάστηκε και από την άλλη πλευρά η οικογένεια Θαλασσινού η οποία κατείχε το αρχείο αυτό και δέχτηκε να παραδοθεί στη βιβλιοθήκη. Δυστυχώς η βιβλιοθήκη Παπαζαφειρόπουλου εκτός των 90 τόμων που δώρισε ο ίδιος προ του θανάτου του η υπόλοιπη χάθηκε είτε λόγω καταστροφών βιβλίων είτε λόγω μεταγενέστερης λεηλασίας. Στο αρχείο αυτό μπορεί να βρει ο ενδιαφερόμενος πολύτιμες πηγές και πληροφορίες για την τοπική ιστορία ολόκληρο το δέκατο ένατο αιώνα από θέματα που άπτονται του τοπικού λαϊκού πολιτισμού μέχρι σημαντικές ιστορικές πληροφορίες.

Κλείνοντας επιθυμώ να κάνω έκκληση σε όσους φυλάσσουν στα σπίτια τους ακόμα παλαιά βιβλία ή αρχειακό υλικό που συνδέεται με την ιστορία του τόπου μας, και αυτοί είναι αρκετοί, να το παραδώσουν στη βιβλιοθήκη, είτε ως πρωτότυπο είτε ως αντίγραφο βέβαιοι όντες ότι προσφέρουν μεγάλη υπηρεσία στον τόπο. Και ας σκεφθούν πόσο φτωχότερη ιστορικά και πολιτιστικά θα ήταν η Βυτίνα, αν η οικογένεια Θαλασσινού σκεπτόμενη χρησιμοθηρικά δεν παρέδιδε το αρχείο, το οποίο όμως με μαθηματική ακρίβεια θα κατεστρέφετο ή θα λεηλατείτο όπως συνέβη και με πολλά άλλα κειμήλια της Βυτίνας που φυλασσόταν σε σπίτια. Ο ιδιώτης δύσκολα μπορεί να συντηρήσει και να διαφυλάξει κάτι που είναι εύκολο για τη βιβλιοθήκη.

Σε μια προσπάθεια λοιπόν να προβληθεί και να γίνει ευρύτερα γνωστός ο πλούτος της βιβλιοθήκης ο σύλλογος των απανταχού Βυτιναίων και φίλων της Βυτίνας ανέλαβε την πρωτοβουλία στο φετινό ημερολόγιο να παρουσιάσει, όσο αυτό είναι δυνατόν μέσα από ένα ημερολόγιο, το περιεχόμενο και την ιστορία της. Και με την ευκαιρία της δημόσιας αυτής εκδήλωσης επιθυμώ να ευχαριστήσω τον κ. Θέμιστοκλή Πανταταζόπουλον, ο οποίος κάλυψε τη δαπάνη έκδοσης του ημερολογίου επιθυμώντας, όπως δήλωσε ο ίδιος, να συμβάλλει στην ευρύτερη προβολή του μεγαλύτερου πνευματικού κέντρου της Βυτίνας προς το οποίο το καθήκον μας επιβάλλει διαρκές ενδιαφέρον και όπου είναι δυνατόν ο διαρκής εμπλουτισμός του με βιβλία.

ΓΡΑΦΕΙ: Ο Φιλολόγος Παναγιώτης Παπαδέλος πρόεδρος του Δ.Σ. του συλλόγου